

PATVIRTINTA

Alytaus Likiškėlių pagrindinės mokyklos
direktoriaus 2015-11-02 įsakymu Nr. V-60

ALYTAUS LIKIŠKĖLIŲ PAGRINDINĖS MOKYKLOS ETIKOS NORMOS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Alytaus Likiškėlių pagrindinės mokyklos (toliau – Mokyklos) etikos normose (toliau – etikos normos) skelbiamos bendražmogiškosios bei profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kuriuos išsipareigoja taikyti visi mokytojai ir darbuotojai.

2. Etikos normos skiriamos tam, kad padėtų Mokyklos mokytojams, darbuotojams suprasti etiško elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešajame gyvenime ir padėtų jas spręsti.

3. Etikos normos papildo mokytojų ir darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Mokyklos nuostatuose, vidaus darbo tvarkos taisyklėse ir kituose teisės aktuose.

4. Etikos normų pagrindą sudaro šios pagrindinės Mokyklos vertybės:

4.1. pilietiškumas;

4.2. bendravimas ir bendradarbiavimas;

4.3. bendruomenės narių saugumas;

4.4. demokratiškumas;

4.5. lankstumas;

4.6. pagarba žmogui;

4.7. profesionalumas;

4.8. tautiškumas;

4.9. teisingumas;

4.10. tolerancija.

4.11. sąžiningumas;

4.11. atsakingumas.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

5. **Etika** – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

6. **Moralė** – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

7. **Mokytojų ir darbuotojų etika** – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešajame gyvenime.

8. **Etikos normų pažeidimas** (neetiškas poelgis) – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

9. **Etiškas sprendimas** – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

10. **Kompetencija** – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

11. **Vertybė** – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

12. **Tolerancija** – pakantus kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo gerbimas.

III. ETIKOS NORMŲ TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

13. Etikos normų paskirtis – nubrėžti tolerancijos ribas Mokyklos narių tarpusavio santykiuose, išryškinti mokytojų, darbuotojų etikos požiūriu vengtiną elgesį.

14. Formuoti mokytojų ir darbuotojų suvokimą, kad etika būtina bet kurioje veikloje, ji svarbi didinant visuomenės pasitikėjimą mokyklos veikla.

15. Padėti Mokyklos mokytojams ir darbuotojams vertinti, spręsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus ir priimti etiškus sprendimus.

IV. PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI

16. Mokytojai ir darbuotojai įsipareigoja:

16.1. aktyviai palaikyti Mokyklos siekius, garbingai atstovauti Mokyklai, etiškai elgtis tiek Mokykloje, tiek už jos ribų, tinkamai reprezentuoti jos vardą Lietuvoje ir užsienyje;

16.2. objektyviai, remiantis kompetencija, vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiskai patariant ir padedant vieni kitiems;

16.3. laiku, atidžiai ir profesionaliai atlikti pareigybės aprašymuose numatytas funkcijas;

16.4. puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu, savivaldos institucijomis (Mokyklos taryba, Mokytojų taryba, Metodine taryba, Mokinių taryba ir kitomis).

17. Mokytojo, darbuotojo etiką pažeidžia:

17.1. mokinių arba kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ar sportinėje veikloje;

17.2. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems mokytojams, darbuotojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniškai konfliktai bei intrigos;

17.3. nepagarbus atsiliepimas apie nedalyvaujančio kolegos pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes;

17.4. viešas konfidencialios informacijos apie kolegas aptarinėjimas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, kompetencija, asmeniniai reikalai ir asmeninės savybės, elgesys, gyvenimo būdas, apranga) tiek su mokiniais, tiek su kitais asmenimis;

17.5. nepagarbus, familiarus elgesys su mokiniu, mokinio asmeninių savybių, šeimos aptarimas ar pavišėjimas asmenims, tiesiogiai nesusijusiems su jų ugdymu, problemos sprendimu.

17.6. šokiruojanti, mokinių dėmesį blaškanti (netvarkinga, laisvalaikio, sportinė (išskyrus kūno kultūros mokytojus, pagalbinius darbuotojus) apranga;

17.7. alkoholinių gėrimų, tabako gaminių (ir elektroninių cigarečių) bei narkotinių ir kitų svaiginančių medžiagų vartojimas Mokykloje ir jos teritorijoje;

17.8. slaptas mokyklos darbuotojų fotografavimas, filmavimas, pokalbių įrašinėjimas be jų sutikimo bei šios video ar audio medžiagos perdavimas kitiems fiziniams ar juridiniams asmenims.

18. Mokytojas, darbuotojas vengia nepagrįstų ir skandalingų tarpusavio konfliktų. Kilus nesusipratimams, siekia konstruktyviai juos įveikti, saugo ne tik savo, bet ir savo kolegų autoritetą. Bendruomenės narių, kitų asmenų akivaizdoje jis nežemina kolegų.

19. Mokytojas, darbuotojas reiklus sau, pats pasirenka tinkamą bendravimo stilių, kurio pamatas – abipusė pagarba. Nuolat rūpinasi savo kalbos ir bendravimo kultūra. Jo kalboje nėra keiksmažodžių, vulgarybių, šiurkščių, žeidžiančių frazių.

20. Mokytojo, darbuotojo laisvei prieštarauja:

20.1. nepakantumas kitokiai mokinių ar kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;

20.2. teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas;

20.3. mokytojų ir mokinių tėvų išsakomos nuomonės apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus sąmoningas ribojimas arba ignoravimas.

V. MOKYMO/(-SI) IR DARBO ETIKA

21. Dalykiškai bendraudami ir bendradarbiaudami, mokytojai ir darbuotojai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems, privalo kontroliuoti ir slopinti savo asmeninius bruožus – nervingumą, nesusivaldymą, emocinį pasikarščiavimą ir pan.

22. Mokytojas, darbuotojas privalo nešiurkščiai, neįžeidžiamai, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą mokinių nesąžiningumui, elgesio normų pažeidimo faktams, o mokytojas – ir plagijavimui, nusirašinėjimui, falsifikavimui, vertinimo rezultatų klastojimui. Mokinio žinių

bei įgūdžių vertinimas turi būti teisingas, sąžiningas, suderintas su dėstomo dalyko tikslais, priklausantis nuo žinių kokybės.

23. Tiesioginių ar netiesioginių dovanų, neakademinio pobūdžio paslaugų, tiesiogiai nesusijusių su ugdymu, reikalavimas arba priėmimas iš mokinių tėvų, vertinamas kaip neetiškas poelgis.

24. Mokytojas privalo primygtinai nereikalauti asmeninio pobūdžio informacijos iš mokinių, nesieti tokio pobūdžio informacijos su žinių įvertinimu.

25. Pasitikėjimo atmosferai kenkia konfidencialios informacijos pateikimas (atskleidimas) tretiesiems asmenims, jų aptarimas su kitais darbuotojais nesant specialaus pagrindo (teisinio pagrindo, naudos mokiniui arba numatomos žalos kitiems).

26. Neleistina naudoti privataus pobūdžio informacijos apie mokinį be jo tėvų sutikimo kaip mokymo ar tyrimo medžiagos.

27. Neleistinas nekorektiškas, tendencingas kolegų darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas (ypač pamokų metu su mokiniais) dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių su vertinamo mokslinio ir metodinio darbo profesionalumu nesusijusių motyvų.

VI. ETIKOS NORMŲ PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

28. Būtina etikos normų priėmimo sąlyga – viešas dokumento projekto svarstymas.

29. Priimtoms etikos normoms viešai skelbiamos Mokyklos interneto svetainėje.

30. Mokyklos bendruomenė išipareigoja gerbti etikos normas ir rūpintis jų veiksmingumu, nelikti abejinga etikos normų pažeidimo atvejams.

31. Etikos normų vykdymo priežiūrą atlieka sudaryta Etikos komisija, susidedanti iš 4 Mokyklos pedagogų, pasiūlytų Metodinės tarybos ir 1 kitų darbuotojų išsirinkto atstovo.

32. Etikos komisija dirba vadovaudamasi patvirtintu Etikos komisijos darbo reglamentu.

33. Už mokytojų, darbuotojų etikos pažeidimus, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą, taikytinos moralinio poveikio priemonės (pvz., pastaba, įspėjimas, įvertinimo paviškinimas ir pan.). Etikos normų priežiūrą vykdančios Etikos komisijos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio direktoriui priimant sprendimą dėl darbo sutarties pratęsimo, darbuotojo skyrimo į aukštesnes pareigas, atestuojant aukštesnei kvalifikacinei kategorijai gauti bei kitais atvejais.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

34. Šių etikos normų privalo laikytis kiekvienas mokytojas, darbuotojas. Su etikos normomis mokytojai, darbuotojai supažindinami pasirašytinai.

35. Šios etikos normos įsigalioja suderinus su Mokytojų metodine taryba ir patvirtinus mokyklos direktoriui.

36. Apie etikos normų nesilaikymą pranešama raštu direktoriui, kuris svarsto gautą informaciją ir nusprendžia, ar reikalinga, kad faktą išsamiai patikrintų Etikos komisija.

37. Mokyklos etikos normos negali numatyti visų nepagarbos pripažintoms vertybėms atvejų, todėl Etikos komisija, sprendama konkrečius pareiškimus dėl mokytojų, darbuotojų etiškai nederamo elgesio, etikos normų nenumatytais atvejais turi spręsti, ar konkretus poelgis suderinamas su mokytojo, darbuotojo etikos normų pripažintomis pamatinėmis akademinės etikos vertybėmis, ar gali būti toleruojamas.